

KİMLER BİLGİ SUNABİLİR?

Herhangi bir birey, grup, sivil toplum aktörü veya ulusal insan hakları organı Özel Usul yetkisine sahip makamlara (Özel Raportör, Bağımsız Uzman veya Çalışma Grubu) bilgi sunabilir. Bilgi sunanlar, iddia edilen ihlallerin doğrudan veya dolaylı mağdurları ya da bu iddialar hakkında doğrudan veya güvenilir bilgiye sahip olduğunu iddia eden kişiler olabilir.

NASIL BİLGİ SUNULUR?

ÇEVİRİMİÇİ GÖNDERİM İÇİN:

spsubmission.ohchr.org

ÖZEL USUL BİLDİRİMLERİ SİZİN İÇİN NE YAPABİLİR ?

Özel Usuller çerçevesinde yapılan bildirimler, hedefi belli ve mağdur odaklı müdahalelerdir. Ulusal insan hakları hukukuna sıkı sıkıya bağlıdır ve medeni, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal tüm hakları kapsar. Mağdurların seslerini ve yaşanmış deneyimlerini öne çıkarır. Uluslararası insan hakları taahhütlerini yerine getirme yükümlülüklerini ve sorumluluklarını teyit eder. İnsan hakları ihlallerini ve kötüye kullanım durumlarını etkili bir şekilde ele alır; yasama reformları, kurumsal ve politika reformları da dahil, ilgili paydaşlar ile insan hakları savunuculuğunun güçlendirilmesine katkıda bulunur.

Mağdur olduğu iddia edilen kişinin iç hukuk yollarını tüketmiş olup olmamasına veya ilgili paydaşın uluslararası ya da bölgesel insan hakları enstrümanlarını onaylamış olup olmamasına bakılmaksızın süreç başlatılabilir.

Burada söz konusu olan bir yargı veya soruşturma mekanizması değildir. İlgili paydaşlardan, sunulan dosyalar ve mağdurların tazmini ve kayıplarının telafisi dahil durumun düzeltilmesi için atılan adımlar hakkında açıklama talep edilir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 70. yıldönümünde, özel usul yetkisine sahip makamlarca hazırlanan bildirimler her zaman olduğu gibi güncelliğini ve önemini korumaktadır. İnsan hakları ihlalleri iddiaları hakkında bir diyalog kurulmasını amaçlayan bu bildirimler, Bildirge'de öngörüldüğü üzere, herkesin hak ettiği etkili çözüm yollarının gerçekleştirilmesine yönelik küçük de olsa bir katkı sunmayı amaçlar.

"Mesajlarımı okuyup dikkate aldığınız için teşekkür ederim. Sonunda birilerinin bana kulak verdiğini ve oğlumun dosyasını dikkate aldığını düşünüyorum"

KAYBEDİLMİŞ BİR KİŞİNİN ANNESİNİN YAZDIKLARI.

Her bir dosyanın somut sonucunun yanı sıra, bu bildirimler büyük aşırı acılar karşısında haklarını talep etme ve tazmin edilmeyi isteme gücünü bulanların dayanıklılığını onurlandırmayı amaçlamaktadır.

Bu belge Etkiniz AB Programı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır. Çeviriden kaynaklanabilecek herhangi bir hatadan Birleşmiş Milletler sorumlu tutulamaz.

ÖZEL USUL BİLDİRİMLERİ NEDİR?

Geçmişte sona ermiş, devam etmekte olan ya da tekrar ortaya çıkması muhtemel insan hakları ihlalleri iddialarına dair hükümetlere ve diğer aktörlere hitaben hazırlanan mektuplardır. Bildirimler, tek bir özel usul makamı tarafından ya da ortak olarak birden fazlası tarafından gönderilebilir. Bu bildirimlerde bir bireyi veya bir grubu/topluluğu etkileyen durumlar ele alınabilir (*Acil Çağrılar ve İddia Mektupları*). Bunların dışında, uluslararası insan hakları normları ve standartlarına uygun sayılmayan mevcut ya da taslak mevzuat, politika veya uygulamaların içeriği de incelenebilir (*Diğer Mektuplar*).

Özel usul yetkisine sahip makamlar için Davranış Kuralları uyarınca, bu *Acil Çağrı* ve *İddia Mektupları* azami 60 günlük bir süre boyunca gizli tutulur. Bunlar daha sonra İnsan Hakları Konseyi'ne sunulan raporlarda ve bildirimler için hazırlanmış web sitesinde kamuya duyurulur: spcommreports.ohchr.org. *Diğer Mektuplar* ise gönderildikten 2 gün sonra yukarıdaki web sitesinde yayınlanır. Acil durumlara ilgili bazı bildirimler sonrasında, özel yetkisine sahip makamların takdirine bağlı olarak 60 gün içinde konu hakkında basın bültenleri yayınlanabilir.

ÖZEL USUL BİLDİRİMLERİ VE PAYDAŞLARIN YANITLARI
İÇİN BKZ:

spcommreports.ohchr.org

NE TÜR BİLGİ GEREKLİ?

Özel usul yetkisine sahip makamlarla yalnızca gerçek, güncellenmiş, mümkün olduğunca açık, siyasi saik içermeyen ve tek başına kitle iletişim araçlarının yaydığı haberlere dayanmayan güvenilir ve kanıtlanmış bilgileri dikkate alarak hareket edecektir

Bildirimlerde, İDDİA EDİLEN İHLAL doğru bir şekilde aktarılmalı ve aşağıdaki bilgiler verilmelidir:

- OLAYA/OLAYLARA DAİR **TARİH, ZAMAN VE YER**
- **MAĞDURLAR** (İSİMLERİ İLE)
- **İHLAL TÜRLERİ**
- İDDİA EDİLEN İHLALLERİN ORTAYA ÇIKTIĞI **KOŞULLAR** (KRONOLOJİK SIRADA)
- İHLALLERİ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ **İDDİA EDİLEN FAİLLER**
- **MAĞDURLAR VE/VEYA HUKUKU TEMSİLCİLERİ TARAFINDAN ATILAN HER TÜRLÜ ADIM** VE BUNLARIN OLASI SONUÇLARI
- DURUMU TELAFİ İÇİN **İLGİLİ MAKAMLAR TARAFINDAN ATILAN HER TÜRLÜ ADIM** VE OLASI SONUÇLARI
- **OLASI ÖRÜNTÜLER VE EĞİLİMLER DAHİL** İHLALLERİN ORTAYA ÇIKTIĞI BAĞLAMIN AÇIKLIĞA KAVUŞTURULMASI İÇİN **VERİLEBİLECEK DİĞER BİLGİLER BAŞKA BİLGİLER**

Mevzuat ve politikalar hakkında bilgi verirken, söz konusu mevzuat ve politikaların asıl metnini ve bunların uluslararası insan hakları standartlarına hangi açıdan uymadığına dair bir analizi de göndermeniz önerilir.

ONAY

Özel usul yetkisine sahip makamlar “zarar vermeme” ilkesi rehberliğinde hareket eder. Bu nedenle, mağdurun veya mağdurun temsilcisinin (aile üyesi veya avukatı) **ONAYI GEREKİR**. Bu şu anlama gelir:

- Mağdurlar veya temsilcileri, isimlerini ve kendileri hakkında daha fazla bilgiyi içeren bir mektubun ilgili paydaşa (Hükümetler dahil) gönderilebileceğinin farkındadır ve bu durumu kabul ederler.
- Mağdurlar veya temsilcileri, korunmalarına dair kaygılarını ilgili özel usul makamlarının dikkatine sunmamaları halinde, Özel Usuller kapsamında kamuya açık raporlarda ve bildirimler web sitesinde yer alacağına farkındadır ve bunu kabul ederler. Örneğin, çocuk mağdurların, insan ticareti, işkence ve cinsel istismara uğramış mağdurların ve misilleme tehdidi ile karşı karşıya olan kişilerin isimleri, özel usul yetkisine sahip makamlar tarafından yapılan bildirimler hakkında kamuya açık raporlarda açıklanmayacaktır .

LÜTFEN, ÖZEL USUL YETKİSİNE SAHİP MAKAMLARIN VEYA BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN BU USUL YOLU ÜZERİNDEN İHLAL İDDİASINDA BULUNAN MAĞDURLARA FİZİKSEL KORUMA SAĞLAYAMAYACAĞINI DİKKATE ALIN.

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN:

ohchr.org/EN/HRBodies/SP/Pages/Communications.aspx